

UZASADNIENIE

Powodowie M. Ż. i K. Ż. pozwem z dnia 2 sierpnia 2013 r. (data wpływu) sprecyzowanym pismem z 18 października 2013 r. (k.31) zażądali zasądzenia na ich rzecz pozwanego od pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego (...) z siedzibą w W. kwoty 148 162 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wydania orzeczenia w sprawie niniejszej do dnia zapłaty tytułem odszkodowania w związku z ograniczeniem sposobu korzystania i koniecznością poniesienia kosztów rewitalizacji akustycznej nieruchomości położonej przy ul. (...) w W. wobec ustanowienia, dla (...) im. (...) w W., obszaru ograniczonego użytkowania, a w którym to obszarze znalazła się wskazana nieruchomość powodów. Ponadto wnieśli o zasądzenie kosztów procesu.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego wedle norm przepisanych.

Pozwany podniósł zarzut wygaśnięcia roszczenia.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie jako małżeństwo na podstawie umowy z 14 stycznia 2010 r. nabyli własność lokalu mieszkalnego nr (...) w budynku przy ul. (...) w W. znajdującym się na działce ewid. 52/7 z obręb 2-11-15 do majątku wspólnego. (umowa z dnia 14.01.2010 r. rep. A nr 415/2010 k. 7- i n., odpis z księgi wieczystej k. 20-22).

W chwili zakupu mieszkania powodowie mieli świadomość o uciążliwościach zamieszkiwania na terenie, na którym kupowali lokal, ale , w związku z budową lotniska w M. liczyli na ograniczenie ruchu na lotnisku w W.. Powodowie korzystają z nieruchomości w celach mieszkalnych. (zeznania powoda k. 143-145).

Rozporządzeniem nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. Wojewoda (...) określił, że:

- tworzy się obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (§ 1 ust. 1 rozporządzenia),

W obszarze ograniczonego użytkowania wyróżnia się strefę ograniczonej zabudowy mieszkaniowej - strefa M.

- wykaz działek położonych w obszarze ograniczonego użytkowania określa załącznik nr 6 do rozporządzenia (§ 3 ust. 5 rozporządzenia),

Przebieg granicy strefy M i opis przebiegu tej granicy strefy M określają załączniki nr 4 i 5 do rozporządzenia (§3 ust 3 i 4 rozporządzenia),

- w obszarze ograniczonego użytkowania zabrania się: 1) przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, 2) zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki oraz na stały lub wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży, 3) budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży (§ 4 ust. 1 pkt 1-3 rozporządzenia),

- w strefie M dopuszcza się zmianę sposobu użytkowania budynków w całości lub części na cele mieszkaniowe oraz budowę nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych jako towarzyszących innym funkcjom w warunkach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planu miejscowego, na warunkach określonych w decyzji o warunkach zabudowy(§4 ust. 2 rozporządzenia)

- w obszarze ograniczonego użytkowania wprowadza się wymagania techniczne dotyczące budynków, w szczególności w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny

w pomieszczeniach poprzez zwiększenie izolacyjności ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów (§ 5 pkt 5 rozporządzenia)

- rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa (...) (§ 7 rozporządzenia); ogłoszenie to nastąpiło w dniu 10 sierpnia 2007 r. (Dziennik Urzędowy nr 156 Województwa (...) z 10 sierpnia 2007 r.)

Stosownie do treści rozporządzenia nr 50, nieruchomość stanowiąca własność powodów znajdowała się w strefie M obowiązującej w świetle w/w rozporządzenia (fakt przyznany k. 54 verte).

Uchwałą nr 76/11 z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. Sejmik Województwa (...) określił, w szczególności, że:

- tworzy się obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., którego zarządcą jest Przedsiębiorstwo Państwowe (...) w W. (§ 1 uchwały),

- w obszarze ograniczonego użytkowania wyróżnia się dwie strefy:

1) strefę Z1, której granicę zewnętrzną wyznacza izolinia miarodajnego poziomu dźwięku 55 dB w porze nocy, od wewnątrz granica lotniska,

2) strefę Z2, której granicę wyznacza od zewnątrz izolinia miarodajnego poziomu dźwięku 50 dB w porze nocy, a od wewnątrz granica strefy Z1 (§ 4 pkt 1 i 2 uchwały),

- w strefie Z2: a) zakazuje się przeznaczania terenów pod szpitale i domy opieki społecznej oraz pod zabudowę związaną ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, b) zakazuje się lokalizowania budynków o funkcji szpitali, domów opieki społecznej oraz o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, c) zakazuje się zmiany funkcji budynków istniejących na budynki o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, szpitali i domów opieki społecznej (§ 5 pkt 2 lit. a-c uchwały),

- określa się wymagania techniczne dotyczące budynków objętych obszarem ograniczonego użytkowania, w szczególności w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach (§ 6 pkt 2 uchwały),

- wykaz działek ewidencyjnych, które w całości lub w części znajdują się na terenie obszaru ograniczonego użytkowania oraz w poszczególnych strefach Z1 i Z2, określa załącznik nr 6 do uchwały (§ 10 uchwały)

Uchwałą nr 153/11 z dnia 24 października 2011 r. zmieniającą uchwałę w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (dalej zwaną również uchwałą nr 153/11 – przyp. SO), Sejmik Województwa (...) zmienił uchwałę nr 76/11, w szczególności w ten sposób, że z § 6 pkt 2 uchwały usunął słowo „właściwy” (§ 1 pkt 2 uchwały nr 153/11; kopia uchwały – k. 95-96).

Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa (...) dnia 20 lipca 2011 r. Dz. Urzędowy nr 128 poz. 4086) .

Nieruchomość powodów znajduje się w strefie Z2 według wyżej wskazanej uchwały. (bezsporne).

Powodowie nie występowali z roszczeniem przed wytoczeniem powództwa w niniejszej sprawie (zeznania powoda k. 130-132).

Powyższy stan faktyczny ustalony został w oparciu o okoliczności bezsporne.

Wnioski dowodowe zgłoszone przez stronę powodową podlegały oddaleniu, jako zmierzające do wykazania wysokości dochodzonego roszczenia. Jednakże z uwagi na upływ terminu zawitego i tym samym wygaśnięcia roszczenia ich przeprowadzanie stało się niecelowe.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości.

Z powyższym roszczeniem można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. (art. 129 ust 4 w/w ustawy)

Termin do zgłoszenia roszczeń, o którym mowa w art. 129 ust. 4 p.o.ś., jest terminem zawitym. Jego niedochowanie powoduje wygaśnięcie roszczenia, a fakt upływu tego terminu sąd ma obowiązek wziąć pod uwagę z urzędu (wyrok SN z dnia 10 października 2008 r., II CSK 216/08, LEX nr 577165; ostatnio wyrok SN z dnia 21 sierpnia 2013 r., II CSK 578/12, LEX nr 1389001).

W przepisie tym ustawodawca określił termin, w którym można wystąpić z tym żądaniem (żądaniem zapłaty odszkodowania za poniesioną szkodę). W przepisie tym, ani żadnym innym zawartym w tej ustawie ustawodawca nie określił, że termin, o którym mowa w art. 129 ust. 4 tej ustawy jest terminem przedawnienia. Przepis ten przewiduje krótki - bo zaledwie dwuletni - termin do dochodzenia roszczeń, o których mowa w art. 129 ust. 1-3 ustawy liczony jednolicie od chwili wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości.

Gdy ograniczenie sposobu korzystania ze środowiska jest następstwem ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania (art. 135 ustawy Prawo ochrony środowiska), to dochodzenie roszczeń wymienionych w art. 129 ust. 1-3 ustawy odbywa się w trybie przewidzianym w art. 136 ust. 1 ustawy, przewidującym właściwość sądów powszechnych.

Przepis art. 129 ust. 4 w związku z art. 136 ust. 1 według stanu, jaki obowiązywał od dnia 28 lipca 2005 r., należy interpretować w ten sposób, że - w przypadku ograniczeń korzystania z nieruchomości będących następstwem utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania (art. 135 ustawy) - roszczenia, o których mowa w tym przepisie należy zgłosić w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego do obowiązanego do wypłaty odszkodowania lub wykupu nieruchomości, o którym mowa w art. 136 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Skoro, bowiem ustawodawca z jednej strony zakreślił krótki (2 letni) termin do zgłoszenia żądań, o których mowa w art. 129 ust. 1-3 ustawy, z drugiej zaś określił obowiązek ich zgłoszenia określonego podmiotowi zobowiązanemu do ich realizacji, o których mowa w art. 136 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, przed wystąpieniem z tymi roszczeniami na drogę sądową, to termin, o którym mowa w art. 129 ust. 4 należy uznać za termin zawity do zgłoszenia tych żądań obowiązanemu do ich realizacji w celu zachowania prawa dochodzenia tych roszczeń przed sądem.

Wniosek ten jest tym bardziej uzasadniony, jeżeli uwzględni się, że ustawodawca nie określił terminu, w ciągu którego obowiązanemu do wypłaty odszkodowania lub wykupu nieruchomości, o którym mowa w art. 136 ust. 2 tej ustawy, jest zobowiązany zająć stanowisko co do zasadności żądań zgłoszonych przez poszkodowanego. Taką interpretację charakteru terminu, o którym mowa w art. 129 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska wzmacnia także wykładnia językowa tego przepisu, w którym jest mowa o wystąpieniu z roszczeniami, co znaczeniowo jest terminem szerszym od terminu dochodzenia roszczeń i mieści w sobie także zgłoszenie przez poszkodowanego ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości żądań, o których mowa w art. 129 ust. 1-3 ustawy. (por. uzasadnienie wyroku SN z 10.10.2008 r. II CSK 216/08.).

Początek biegu terminu z art. 129 ust 4. Prawo ochrony środowiska związany jest z wejściem w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości.

Należy wskazać, iż rozporządzenie nr 50 Wojewody (...) weszło w życie w 2007 r. zaś uchwała Sejmiku Województwa (...) dopiero w 2011 r.

Co istotne w sprawie bezspornym było, że w wyniku wejścia w życie uchwały nieruchomości powodów znalazła się w strefie Z2, która jest mniej rygorystyczna w porównaniu ze strefą M jaką ustanawiało uprzednio rozporządzenie nr 50 Wojewody (...). W strefie Z2 nie istnieją, bowiem zakazy dotyczące zabudowy mieszkaniowej w ograniczonym obszarze użytkowania w strefie M wynikające z uprzedniego aktu.

Skoro sposób korzystania z nieruchomości ograniczony został na skutek wejścia w życie rozporządzenia nr 50 Wojewody (...), zastąpionego przez późniejszą uchwałę Sejmiku Województwa (...), przy czym akt późniejszy nie skutkuje ograniczeniem sposobu korzystania z określonej nieruchomości w zakresie szerszym, niż akt pierwotny jedynie rozporządzenie nr 50 uznawać należy za akt powodujący ograniczenie sposobu korzystania z danej nieruchomości powodów, od którego wejścia w życie należy liczyć dwuletni termin z art. 129 ust. 4 ustawy prawo ochrony środowiska.

Na marginesie można zaznaczyć, iż rozporządzenie nr 50 w przedmiocie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania nie utraciło mocy obowiązującej z nowelizacją art. 135 ust. 2 p.o.ś., która weszła w życie w dniu 15 listopada 2008 r. Skoro nie zostały wydane nowe przepisy wykonawcze do ustawy dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, ze zm.) precyzujące przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, to oznacza, iż pojęcie to należy odnosić do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko określonych w dotychczasowym rozporządzeniu z dnia 9 listopada 2004 r., i dlatego materialnoprawny zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem o utworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania określony w art. 135 ust. 2 p.o.ś., jaki obowiązywał przed dniem 15 listopada 2008 r., nie uległ zmianie na skutek nowelizacji tego przepisu. Nie uległy także zmianie wytyczne zawarte w art. 135 ust. 2 p.o.ś. (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 31 sierpnia 2009 r. IV SA/Wa 2569/07). Rozporządzenie nr 50, wydane na podstawie art. 135 ust. 2 p.o.ś., nie utraciło mocy, mimo kolejnych zmian tego przepisu, aż do momentu wejścia w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. (uzasadnienie wyroku SN z dnia 25 maja 2012 r., I CSK 509/11, OSNC nr 2 z 2013 r., poz. 26).

Skoro jak wyżej wskazano, dwuletni termin na zgłoszenie roszczeń z art. 129 ust 4 poś liczyć należy od wejścia w życie rozporządzenia wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 tj. to bieg terminu rozpoczął się dnia 25 sierpnia 2007 r.

Z kolei uchwała nr 76/11 nie nałożyła na powodów (na przysługujące powodom prawa do nieruchomości) jakichkolwiek ograniczeń, wykraczających ponad te, które wynikały z rozporządzenia nr 50, wręcz przeciwnie ograniczenia zostały zmniejszone. (warunki ze strefy M i ze strefy Z2).

Powództwo podlegało zatem oddaleniu w całości, bowiem roszczenia powodów wygasły z dniem 15 sierpnia 2009 r., jak przyznali sami powodowie pierwszy raz z roszczeniami wystąpili poprzez złożenie powództwa w przedmiotowej sprawie tj. w dniu 2 sierpnia 2013 r. nie zgłaszając ich uprzednio obowiązaniem.

O kosztach Sąd postanowił na zasadzie art. 98 k.p.c. obciążając nimi stronę przegraną tj. powodów zasądając na rzecz pozwanego solidarnie od powodów kwotę 3600 zł zastępstwa prawnego według § 6 pkt 6 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu i 17 zł opłaty od pełnomocnictwa.

Wobec powyższego Sąd orzekł jak w sentencji.